

Gäller för: Västernorrlands kommuner i samverkan 		Vårdhygienrutin Luftvägsinfektioner, Version 2	
Fastställt: 241201	Giltigt tom: 261130	Reviderat: 251201	Sida: 2 av 8

Faktaruta

Smittvägar: Vid nära kontakt genom små och stora droppar från luftvägarna och kontaktsmitta via förorenade händer, kläder, föremål eller utrustning.

Inkubationstiden för virusorsakade luftvägsinfektioner är vanligtvis 1-5 dagar.

Symtom

Lindriga symtom på luftvägsinfektion som hosta, med eller utan feber, ont i halsen. Allmän sjukdomskänsla, svåra luftvägsbesvär, lunginflammation, muskelvärk och mag-tarmsymtom. Hos äldre personer kan symtom som förvirring och eller nedsatt allmäntillstånd förekomma.

Symtom efter vaccination

Vårdtagare som efter vaccination får symtom som kvarstår > 1 dygn provtas med PCR. Skyddsutrustning används redan när symtomen uppkommer.

Smittsamheten är störst i anslutning till insjuknandet och i början av sjukdomsförloppet. Det är viktigt med tidig upptäckt av nya fall och att isolera smittsamma vårdtagare för att kunna begränsa smittspridning. Hänsyn bör tas till individens immunförsvar och sjukdomens allvarlighetsgrad.

Vid flytt till annan vårdenhet när vårdtagaren bedöms som smittsam eller räknas som exponerad informeras mottagande enhet.

Smittfrihetsförklaring görs av ansvarig läkare i samråd med sjuksköterska.

Provtagning av vårdtagare med symtom

Utförs för att säkerställa orsak till symtom, ge adekvat behandling samt som stöd i det smittförebyggande arbetet. För både covid-19 och influensa finns antiviral behandling som minskar risken för allvarligt utfall hos sköra individer. Därför är tillgång till tidig provtagning avgörande.

Provtagningsrutin, se Vårdrutin för aktuell vårdform.

Personal med symtom

- Nyttillkomna symtom på luftvägsinfektion går hem/stannar hemma
- Ska vara förbättrad och feberfri i minst ett dygn innan återgång till arbetet för att inte smitta andra

Gäller för: Västernorrlands kommuner i samverkan 		Vårdhygienrutin Luftvägsinfektioner, Version 2	
Fastställt: 241201	Giltigt tom: 261130	Reviderat: 251201	Sida: 3 av 8

När det står desinfekteras i rutinen menas att alkoholbaserat (45%) desinfektionsmedel med rengörande verkan (tensid) ska användas.

Vårdrutin för SÄBO

Använd även bilaga 1, sidan 6, *Checklista vid misstänkt eller bekräftade fall*.

Vårdtagare med symtom

Sjuksköterskan informeras omgående och kontaktar ansvarig läkare/primärvårdsjour för vidare handläggning.

Provtagning

På SÄBO rekommenderas provtagning av vårdtagare med symtom.

Vårdtagare som efter vaccination får symtom som kvarstår >1 dygn provtas.

Vårdtagare med symtom som inte kan provtas, vårdas som smittad.

Vårdtagare med misstänkt eller konstaterad smittsam luftvägsinfektion

- Vårdtagare vårdas/vistas i eget rum med stängd dörr
- Om det är svårt att tillämpa stängd dörr, exempelvis på demensboende, eftersträva isolering i den utsträckning det är möjligt
- Kontakta ansvarig läkare för ställningstagande till antiviral behandling beroende på smitta
- Vårdtagare som kan medverka uppmanas att använda pappersnäsdukar för engångsbruk när de snyter sig eller hostar. Pappersnäsduken kastas i soppåse efter användning
- Informera och hjälp vårdtagaren med sin handhygien
- När vårdtagaren bedöms som smittfri bör hen om möjligt få duscha och byta till rena kläder, sängen rengörs och bäddas ren
- Rummet städas enligt rutin, se sidan 4

Övriga vårdtagare utan symtom

- Kartlägg vilka vårdtagare som kan ha exponerats, de bör vistas i eget rum under 5 dygn
- För övriga vårdtagare på enheten görs en riskbedömning om de kan vara exponerade, var de får vistas, hur avstånd kan hållas till exempel vid måltider

Skyddsutrustning för personal

Används så länge vårdtagaren bedöms som smittsam.

- Basala hygienrutiner utgör grunden för att förhindra smittspridning
- Heltäckande visir och andningsskydd FFP2/FFP3 används
- Om covid-19 inte påvisats kan andningsskyddet (FFP2/FFP3) bytas ut mot munskydd klass IIR och heltäckande visir

Munskydd/andningsskydd är engångs, kan användas under hela omvårdnadstiden inne hos vårdtagaren så länge det inte tagits av, skadats eller förorenats.

Förekomst av skägg innebär risk för otillräcklig skyddseffekt.

Använd bilaga 2, sidan 7 och 8, *Checklista på/avklädning skyddsutrustning*.

Gäller för: Västernorrlands kommuner i samverkan 		Vårdhygienrutin Luftvägsinfektioner, Version 2	
Fastställt: 241201	Giltigt tom: 261130	Reviderat: 251201	Sida: 4 av 8

Material och utrustning

Använd utrustning som om möjligt kan vara kvar inne hos vårdtagaren.
Flergångsutrustning och hjälpmedel rengörs och desinfekteras mellan vårdtagare.

Måltider

Äter på rummet under sjukdomstiden.
Porslin och bestick diskas i diskmaskin.

Tvätt

Tvättas separat, om möjligt i 60°. Se *Vårdhygienrutin för tvätt*.

Avfall

Soppåse försluts på rummet och hanteras som vanliga sopor.

Städning

Skyddsutrustning används vid städning hos smittsam/sjuk vårdtagare.

Punktdesinfektion

Upphostningar, urin, blod, avföring, kräkning (kroppsvätskor) torkas upp på en gång.
Därefter desinfektion av ytan.

Daglig städning samt slutstädning när vårdtagaren bedöms som smittfri

- Rengör och desinfektera tagytor på säng, sängbord, manöverdosa, handtag, handfat, kranar, toalettstol samt hjälpmedel
- Övriga ytor och golv rengörs med rengöringsmedel och vatten vid behov och alltid i samband med slutstädning

Besök

Sker efter överenskommelse

Besökare erbjuds samma skyddsutrustning som vårdpersonal

Informeras om god handhygien före och efter besök.

Gäller för: Västernorrlands kommuner i samverkan 		Vårdhygienrutin Luftvägsinfektioner, Version 2	
Fastställt: 241201	Giltigt tom: 261130	Reviderat: 251201	Sida: 5 av 8

Vårdrutin för LSS/socialpsykiatri/hemtjänst/hemsjukvård/daglig verksamhet

Provtagning

Vårdtagare med symtom provtas utifrån medicinsk bedömning av ansvarig läkare.

Åtgärder vid misstänkt eller konstaterad smittsam luftvägsinfektion

- ***Inom LSS, socialpsykiatri***

Vårdtagare/brukare med symtom som inte provtas rekommenderas att stanna hemma och undvika kontakt med andra så länge feber och/eller allmänpåverkan med luftvägssymtom kvarstår. Vid gemensam boendeform var observant på symtom hos övriga vårdtagare och att avstånd kan hållas.

- ***Inom hemsjukvård, hemtjänst***

Hos vårdtagare/brukare med symtom som inte provtagits, eller när det finns anhörig med symtom i samma bostad följer personalen basala hygienrutiner och använder andningsskydd FFP2/FFP3 och heltäckande visir.

- ***Inom daglig verksamhet***

Brukare med symtom stannar hemma.

Utrustning/material

- ***Skyddsutrustning för personal***

Används så länge vårdtagaren bedöms som smittsam.
Andningsskydd FFP2/FFP3 och heltäckande visir ska finnas.
Personalen ska alltid ha tillgång till tvål, pappershanddukar, handdesinfektionsmedel, handskar och engångsförkläde.
Använd bilaga 2, sidan 7 och 8, *Checklista på/avklädning skyddsutrustning*.

- ***Kvarvarande förbrukningsmateriel*** kasseras när det inte längre behövs hos vårdtagaren.
- ***Avfall***: Hanteras som vanligt avfall.
- ***Tvätt***: Hanteras som vanlig tvätt.
- ***Städning i hemmet***: Sker utifrån biståndsbeslut.

Gäller för: Västernorrlands kommuner i samverkan 		Vårdhygienrutin Luftvägsinfektioner, Version 2	
Fastställt: 241201	Giltigt tom: 261130	Reviderat: 251201	Sida: 6 av 8

Bilaga 1. Checklista vid misstänkt eller bekräftade fall

Smittspridning begränsas genom att bryta pågående smittväg

Chef följer upp att all vårdpersonal samt vårdnära service har kunskap om smittförebyggande åtgärder

Datum:

Isolera vårdtagare i lägenhet med stängd dörr	
Kontakta tjänstgörande sjuksköterska	
Följ vådrutinen	
Använd skyddsutrustning hos vårdtagare med misstanke/konstaterad smitta	
Isolera exponerade vårdtagare i lägenhet med stängd dörr	
Påminn om att hålla avstånd både för vårdtagare och personal	
Öka städning av tagytor	

Ytterligare åtgärder vid misstanke om smittspridning/utbrott

Det ska finnas misstanke om att smittan skett på enheten mellan vårdtagare och/eller personal. Åtgärderna syftar till att bryta pågående smittkedjor.

Kartläggning av nuläget av antalet sjuka och exponerade. Vårdtagare och personal	
Kontakta enhetschef och MAS för beslut om - Boka fokusmöte utifrån behov - Kontinuerlig användning av munskydd för personal	
Enhetschef ger information och stöd till arbetsgruppen	
Planera så att personal kan hålla avstånd i alla lokaler (fikarum, omklädningsrum mm)	
Kohortvård	
Utökad städning i allmänna lokaler	
Se över besök- och aktivitetsrutiner. Påminn om att hålla avstånd för besökare och erbjud munskydd	

Gäller för: Västernorrlands kommuner i samverkan 		Vårdhygienrutin Luftvägsinfektioner, Version 2	
Fastställt: 241201	Giltigt tom: 261130	Reviderat: 251201	Sida: 7 av 8

Bilaga 2. Checklista påklädning skyddsutrustning (2 sidor)

Använd skyddsutrustning som är adekvat för situationen.

Påklädning Använd alltid kortärmad arbetsdräkt		
1	Handdesinfektion	
2	Ta på plastförkläde/skyddsrock av engångsbruk	
3	Ta på andningsskydd, FFP2/FFP3 (munskydd klass IIR kan användas om covid-19 inte påvisats)	
4	Ta på visir	
5	Om påklädning sker utanför rummet, kom ihåg att använda handdesinfektion innan vårdmomentet	

Gäller för: Västernorrlands kommuner i samverkan 		Vårdhygienrutin Luftvägsinfektioner, Version 2	
Fastställt: 241201	Giltigt tom: 261130	Reviderat: 251201	Sida: 8 av 8

Checklista avklädning skyddsutrustning

Ta vid behov hjälp av kollega.

Avklädning	
Handdesinfektion efter varje moment!	
1	Ta av handskar (om dessa använts)
2	Handdesinfektion
3	Ta av plastförkläde/skyddsrock av engångsbruk så att det hamnar ut och in
4	Handdesinfektion
5a	Engångsvisir kasseras
5b	Flergångsvisir: • Ta på handskar • Desinfektera visirets hårdplastdelar med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel (45%) med rengörande effekt (tensid) • Häng upp eller placera visiret så det kan torka på anvisad plats • Ta av handskar
6	Handdesinfektion
7	Ta av andningsskydd/munskydd på anvisad plats
8	Handdesinfektion